

Børnehaven Røde Rose 2

2021

Hvem er vi?

Udflytterbørnehaven Røde Rose 2 er normeret til 24 børn i alderen 3-6 år. Vi har 3 pædagoger, en gårdmand, en køkkenansvarlig (madmor) og en leder. Børnehaven er forældreoprettet og bestyrelsen består af forældre, som har børn i Røde Rose 2. Forældre, bestyrelse og personale har gennem årene arbejdet på at udvikle institutionen. Værdier, principper og visioner er årligt blevet vendt og diskuteret. Det vigtigste har været at fastholde principper såsom: et tæt forældresamarbejde, en årlig samtale om det enkelte barns udvikling, et dagligt varmt økologisk måltid, dyr skal være en del af vores dagligdag, produktion af egne fødevarer som supplement til det daglige pædagogiske måltid, et mødested for gamle børn og forældre og et sundt, kreativt og smukt arbejdsmiljø.

Røde Rose 2 ligger mellem Lyng og Ganløse. Vi har et stråetækt Skovløberhus, en bindingsværks-lade, et hønsehus, et bistade, en stor gammel have med frugttræer/buske, 4 store højbede hvor vi dyrker grøntsager, gemmesteder, urtehave, kompostbunke osv. Huset ligger op til skoven langs Lyngvej. Vores nærmeste nabo er en bondegård med mange heste. I gåafstand ligger Bastrup sø og i cykelafstand er Buresø hvor vi kan bade om sommeren.

Indendørs har vi små forhold. Vi har to grupperum som har mange funktioner. "Det nye rum" bliver brugt til rytmik, musik, teater og puderum. "Stuen", med brændeovn og sofakrog bliver brugt til dialogisk læsning, konstruktionslege samt tegne og male. Børnene bruger hele huset som legested (undtaget er kontor og voksentoilet). I laden og udendørs har vi indrettet bibliotek, naturværksted og børneværksted. Naturværkstedet i laden fungerer også som atelier med staffelier osv. Her kan vi fordybe os og lade tingene stå, så længe vi er i gang. I takt med at børnetallet er steget bliver værkstedet brugt som grupperum for de kommende skolebørn og til skoleforberedelse. Laden rummer også haveredskaber, voksenværksted, rum til opbevaring af mad og rengøringsmidler og en del udendørslegetøj.

Dyr har altid været en stor del af Røde Rose 2 og er det stadigvæk. Vi har høns og ænder som bor i hønsehuset, 2 kaniner som bor i deres kaninbur og Nisse Puk og Pok på loftet af Lerbakkehus. Vores dyr går frit omkring i haven om dagen. Børnene hjælper dagligt til med at holde og ordne hos dyrene og nyder at være en del af de faste rutiner ved at holde dyr. Vi følger dyrene tæt, slagter og dissekerer og undersøger dyrenes anatomi. Vi får kyllinger og ællinger om foråret og følger deres tid fra æg til kylling/ælling. Børnene lærer at omgås dyr forsvarligt og udvikler deres empati og forståelse for det der er sårbart ved at f.eks. at holde en kylling/ælling. Dyrene er med til at holde haven og børnene får kendskab til hvordan de indiske løbeænder hjælper os med at holde sneglebestanden i haven nede og børnene henter æg som de spiser om fredagen når vi får rugbrød.

Praktiske oplysninger

Adresse i byen.

Røde Rose 2, Heimdalsgade 44, 2200 Kbh. N

Telefon mellem kl. 7.30-9.00 og 15.15-17.15 på telefonnummer 26 88 14 20

Adresse på landet.

Udflytterbørnehaven Røde Rose 2, Lerbakkehus, Lyngevej 97, 3660 Stenløse.

Telefon mellem kl. 9.00-15.15 på telefonnummer 26 88 14 20 eller 48 18 42 30

Mailadresse: roederose2@mail.tele.dk, 35505@kk.dk og KY3N@kk.dk

Lukkedage - børnehaven kan holde lukket op til 7 dage om året. (se årsplansplan som tilsendes ved start i børnehaven)

Medarbejdere.

Leder: Lars

Pædagoger: Mads, Laura og Sidsel

Køkkenansvarlig (madmor) i Lerbakkehus: Anne-Marie.

Gårdmand: Lau, har været ansat siden 1995. Lau står for reparationer og vedligeholdelse af hus og have.

Rengøring står firmaet Daseko for.

Forældrebestyrelse

Formand: Kasper

Medlemmer: Christian, Jens, Sidsel, Denniz og Lise.

Pædagogisk grundlag

Et anerkendende børnesyn.

Vi betragter børn som kompetente og sagkyndige til at give relevante informationer om deres verden og deres erfaringer. Overordnet ser vi barnet udvikle egne kompetencer i en social kontekst. Vi ser barnet som aktiv i konstruktionen af deres eget liv - de er ikke passive i de sociale processer og strukturer. Det betyder, at vores struktur, og hvordan vi agerer som voksne, har stor betydning for det enkelte barns udvikling. Når vi observerer og analyserer børns handlinger, gør vi det ud fra de strukturer og omstændigheder, vi er omgivet af. Det giver os en mere nuanceret forståelse af det enkelte barn.

Børnehavens værdisæt, er udarbejdet af personalet, bestyrelsen, og forældrene.

1. Anerkendelse af det enkelte menneske
2. Åbent og nærværende samvær
3. Fællesskab og samhørighed
4. Sjov, humor og traditioner
5. Kreativt miljø

”Voksne er rollemodeller. Børn gør ikke det vi siger – men det vi gør.”

Vi opfatter hvert enkelt barn som unikt. Derfor er det vigtigt for os at lære barnet at kende, dets livshistorie, hjemlige forhold, hvad barnet er optaget af og hvad der er svært for barnet. Vi bestræber os på at forstå barnets intentioner og hjælpe med at sætte ord på de følelser, barnet gennemlever. Vi arbejder med at respektere barnets egne følelsesmæssige grænser ved at se på, høre og forstå barnet.

Forældre og personale samarbejder ved at give hinanden informationer fra barnets to verdener. Vi skelner imellem at styrke barnets selvværd og selvtillid. Vi bestræber os på at anerkende barnet for det, det er, og ikke kun for det, det gør. Derved retter vi fokus på barnets bestræbelser og deres kreative løsninger. Det tror vi, giver den ballast, der skal til, for at kaste sig ud i verden, i nye projekter og forsøg. Vi anerkender forsøget, modet, idéen og nysgerrigheden.

Vi ønsker at børnene er præget af en positiv grundstemning, hvor de føler sig trygge. Personalet bestræber sig på at være nærværende, imødekommende og til rådighed for det enkelte barn i alle situationer. Børnene skal vide, at der altid er en voksen til at opfylde deres basale behov.

Vi mener at det er medvirkende til at skabe et trygt miljø, når de voksne er tydelige. Når personale og forældre stiller klare rammer for, hvad børnene må og ikke må. Børn ved godt, hvad de har lyst til, men ikke hvad de har behov for. Det er voksne med livslang erfaring, indsigt og en fremadrettet tidshorisont, der er i stand til at tage stilling til, om barnet har brug for søvn, varmt tøj, ro, sund mad, frisk luft mm.

Positive børnefællesskaber.

Det lille barn er ikke i stand til at sætte sig i andres sted. Empati er en færdighed, der udvikles i børnehavealderen. Derfor er det vores vigtigste opgave at udvikle børnenes evne til at indgå i sociale relationer. I samspillet med andre børn udvikles deres indlevelsessevne, hvilket er forudsætningen for livet igennem at kunne deltage i forpligtende og givne fællesskaber.

Vi arbejder med at opbygge venskaber og tætte relationer. Venskab rummer lysten til at være sammen med andre. Venskabet er gensidigt og betyder glæde; at glæde sig til at se sin ven, at føle sig ønsket, og ventet. Venskabet er også at blive uvenner, at løse konflikter, at afvise og at blive afvist, at sørge, at savne, at komme videre, at udvikle sig sammen. Børn skaber venskaber og relationer til andre børn primært via legen. Det at have en god ven og helst flere, er medvirkende til børnenes personlige udvikling. Det er afgørende at føle sig betydningsfuld for andre, og det er derfor vigtigt, at personalet giver gode muligheder for, at leg og venskaber udvikles og trives. Derfor bruger børnene i Røde Rose 2 det meste af deres tid i vokseninitierede lege og i deres egen frie leg.

Når børnene har svært ved at finde en ven eller generelt ved at omgås i sociale sammenhænge, er det vores opgave at finde ud af, hvor barnet kommer til kort og arbejde med barnets mønstre og skabe rammer, der gør det nemmere at få kontakt til andre børn.

Vi vil gerne skabe et miljø, hvor barnet ved, at det har en betydning for gruppen, og at gruppen samlet har en betydning for det enkelte barn. Derfor laver vi fælles ture i skoven, til søen, og byen. Vi spiser i faste grupper og børnene er med som madhjælpere i køkkenet. De har pligter som madlavning, borddækning og oprydning. Vi har fælles oprydning i hus og have og vi er fælles om at passe vores dyr. Vi laver fælles projekter, som inkluderer alle børn og voksne, med det mål at opnå et kollektivt og individuelt løft samt en fællesskabsfølelse hvor alle føler sig som ligeværdige deltagere.

I Røde Rose 2 vil vi gerne vise, at alle skal yde noget for at fællesskabet kan fungere, og så er sidegevinsten, at børnene udviser omsorg og interesse for hinanden. Børnene arbejder løbende med at udvikle deres selvhjulpethed. Derfor stiller vi krav om, og opmuntrer til, at de skal forsøge at øve sig på det de er lige ved at lære. Pædagogerne guider og støtter børnene i deres zone for nærmeste udvikling. Det at mestre en ny færdighed er forbundet med øget selvstændighed, giver glæde og stolthed og dermed selvværd. Vi motiverer altid børnene lidt for at skubbe på deres udvikling.

Det er de voksne, der bærer ansvaret for stemningen i samværet med børnene. Vi forsøger at handle med lyst, energi, forundring, nysgerrighed, opfindsomhed, humor og fantasi. Vi vil gøre ting, der gør os glade, som følger op på børnenes ideer, vi vil tro på det umulige, og gøre ting som får os til at grine og smile. Vi mener at denne form for stemning har en stor betydning for at skabe et positivt fællesskab hvor der er plads til alle. Vi lægger også stor vægt på traditioner, fordi der er forskel på hverdag og fest. Det er dejligt at have positive forventninger og noget genkendeligt at glæde sig til. Vi bruger traditionerne til at videregive kultur, (fødselsdage, fastelavn, påske, Sankt Hans, sommerfest, arbejdsdage, Halloween og jul) til at markere overgange, og til at skabe gode relationer i fællesskabet mellem hjemmet og børnenes dagligdag i børnehaven.

Naturen som element i børnenes dannelse.

De ”motoriske milepæle” som trille, kravle, klatre, balancere, stå, gå, løbe, svømme og hoppe er en naturlig del af hverdagen. Børnenes smidighed og udholdenhed styrkes og børnene kreative sans bliver rigt stimuleret og udfordret.

Vores færden i og omkring sø, skov og have giver også anledning til mange fortællinger, historier, sagn og myter. For os handler det om at give børnene nogle gode vaner og en god kultur omkring det at færdes og gå i naturen. Vi vil gerne give børnene en glæde og tryghed ved at færdes ude i naturen. De skal lære årets gang fra at alt spirer - bliver grønt – visner og spirer på ny, sommerbrisen,

løvfald, forskelligt slags vejr, forskellige farvesætninger, opleve liv og død, og materialernes forskellige karakter, frossen jord og sand, vandpytter, mudder, soppe og bade i søen og opleve isen på søen. Vi skal bruge naturens ressourcer til leg og som forråds-kammer til madlavningen.

Vi vil øge børnenes opmærksomhed på vigtigheden af at passe på naturen, ikke at smide affald i naturen og samle det op, vi finder. Børnene udvikler en stor viden og ansvarlighed over for planter og dyr, fordi de oplever en naturlig sammenhæng i deres hverdag. Selvfølgelig passer vi på regnormen, for den er vigtig for vores jord og vi passer på planterne i haven og skoven, for de giver os ilt. Børnene får lov til at eksperimentere og undersøge naturen og udforske den på egen hånd. Dermed får børnene lov til at skabe deres egne erfaringer og øge glæden ved naturen og miljøet omkring os. Vores tanker om at passe på naturen, leve økologisk og bæredygtigt, falder godt i tråd med vores hverdag tæt på naturen. Omgivelserne giver os et smukt rum at være i. Vi tror på, at det store himmelrum, lyset der skifter, duftene i skoven, årstidernes farver, dyrelivet omkring os alt sammen påvirker vores psyke positivt.

Pædagogisk læringsmiljø

Vi har valgt at inddele børnene i 3 aldersvarende grupper hvor hver gruppe har en fast primær pædagog. Det er pædagogens opgave at facilitere voksenstyrede aktiviteter om formiddagen som har et særlig udviklingsfokus svarende til den givne gruppe. Vi har 2 større spisegrupper som er blandet på tværs af alder, da det giver børnene mulighed for at spejle sig i hinanden. Vi har taget højde

for at søskende spiser sammen, samt heste-føl. Derudover har vi mindre spisegrupper som tilgode- ser de børn som har brug for at sidde i mindre grupper og har særlige udfordringer. Vi starter da- gen med at fortælle børnene i bussen på vej op til børnehaven hvem de skal være sammen med af de voksne og hvad de skal lave. Dette gør vi for at forberede børnene på dagens program og for at sikre at alle børn starter ud med sammen muligheder for at indgå i et positivt fællesskab. Vi mener at alle børn er forskellige og har forskellige behov for at udvikle og danne sig bedst muligt. Derfor har vi indrettet vores praksis således at der er rum og plads til at give det enkelte barn muligheder for at få dækket sine behov. Det kan være afslapning og hvile med lytning til stille musik, mindre legegrupper, omsorg og ekstra nærvær fra pædagogerne. Faste rutiner og tilbud til de enkelte børn bliver aftalt i fællesskab med barnets forældre således at pædagogerne og forældrene får oparbej- det en fælles forståelse for hvad der er bedst for det enkelte barn.

Samarbejde med forældre om børns læring

To gange om året holder vi forældremøder hvor halvdelen af mødet foregår i tre aldersinddelte grupper. Primærpædagogen står for at facilitere mødet med forældrene og forventningsafstemmer med forældrene hvordan den fremadrettede læring og trivsel for den enkelte børnegruppe skal foregå. Forældrene kan dermed komme med forslag og input til hvordan vi bedst muligt i fællesskab kan støtte og guide børnegruppens udvikling, læring og trivsel. På den måde kan vi nemmere koble hjem og institution sammen og skabe genkendelighed for børnene. Primærpædagogen afholder også forældresamtaler med 8 forældrepar hver. Dette gøres 1-2 gange årligt og alt efter behov for pædagogen, forældrene og det enkelte barn. Derudover afholder vi fire årlige arrangementer hvor forældrene er med i børnehaven. På den måde har forældrene bedre mulighed for at kunne deltage i og påvirke børnenes udvikling. Vi bruger Topi som redskab til at tale rundt om alle børnene og som et redskab til at inddrage forældrene i det enkelte barns trivsel. Topi skemaet indgår altid i de årlige forældresamtaler. Vi sprogtester alle børn i børnehaven og forældrene bliver inddraget i

sprogtesten og resultatet. Vi laver en fælles plan for det enkelte barns videre sprogudvikling og søger i fællesskab støtte fra vores tale/høre lærer hvis der er behov for det.

Vi har en regel i børnehaven om at døren altid står åben for forældre og bedsteforældre. Forældre og bedsteforældre er altid velkomne til at tage med op en hel dag i børnehaven. Dette gør vi for at invitere forældrene ind i vores praksis og give dem et nuanceret billede på vores pædagogik og tilgang til børnene. Det er også med til at skabe et tættere forældrepartnerskab og minimere skellet mellem hjem og institution.

Børn i udsatte positioner

Alle børn er forskellige og har forskellige forudsætninger. Vi hjælper og guider børnene således at de hos os får samme muligheder for at indgå i relationer og mindre fællesskaber der fremmer deres udvikling. Pædagogerne tager højde for at børn i udsatte positioner kan have brug for ekstra støtte og omsorg for at kunne indgå i legefællesskaber eller vokseninitierede aktiviteter. Denne støtte vil vi tilrettelægge i fællesskab med barnets forældre, således at, barnet der er i en udsat position, oftere vil møde genkendelighed mellem hjem og institution. På den måde kan vi udligne eventuelle udfordringer for det udsatte barn. Vi har i Røde Rose 2 et tæt samarbejde med vores tværfaglige team som hjælper pædagogerne og forældrene i Røde Rose 2 med sparring til børn i udsatte positioner. Vi har erfaring med at udsatte børn trives i mindre grupper hvor der er rum og plads til at støtte det enkelte barn. Derfor har vi i Røde Rose 2 valgt at inddele børnegruppen i 3 mindre grupper med 8 børn i hver gruppe. Vi bruger formiddagen i disse grupper og hver gruppe har en primærpædagog som har ansvaret for at følge, støtte og guide børnene i deres gruppe. Derudover har primærpædagogen ansvaret for at opretholde et tæt forældresamarbejde med forældrene i gruppen.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Vi har en skolegruppe som består af de børn som skal starte i skole. De har deres egen garderobe i værkstedet, hvor de selv har ansvaret for at pakke deres taske, holde orden og rydde op og hjælpe hinanden. Vi har fokus på at fodre og følge børnenes nysgerrighed for vores nære og fjerne omverden og vi laver pædagogiske forløb, som udspringer af dette. Vi kan mærke børnenes motivation stiger og de gør sig positive erfaringer med blive udfordret, når vi netop tager udgangspunkt det der optager dem og os. Alle forløb som vi laver med skolegruppen, har et legende element eller en legende tilgang, da vi mener at børn bedst tilegner sig færdigheder og forståelse igennem leg. Børnene gør sig erfaringer med at vinde og tabe i spil og øver sig her i at arbejde sammen som en lille gruppe, hvor de øver sig i at lytte til hinandens perspektiver og give udtryk for egne tanker og idéer.

Vi har blandt andet haft et besøg af en forælder, der medbragte og fortalte om dybhavsfisk. Børnene var dybt engagerede i forløbet og arbejdede efterfølgende med at udarbejde dokumentation, hvor vi læste om, tegnede og legede med bogstaver og tal. Børnene har også på en tur opdaget en ugle i et træ, og da uglens træ væltede i en storm, udarbejdede gruppen arbejdstegninger, savede, sleb, byggede en uglekasse til børnehaven og uglen flyttede faktisk ind.

Vi samarbejder med Rådmandsgades Skole, som hvert år i november inviterer skolegruppen på skole- og KKFO-besøg. Hvis det for nogen børn kan virke lidt diffust at skulle starte i skole, så giver denne dag et godt indblik, og grundlag for videre samtale med henblik på en tryk skolestart for alle. I skolegruppen stifter børnene endvidere kendskab til bogen "Villads fra Valby", og vi spiller UNO og Vildkatten, som det anbefales i det stærke samarbejde mellem dagtilbud og skoler på Nørrebro.

I november måned udfyldes overgangsmateriale til barnets kommende skole i samarbejde med børnenes forældre, og primærpædagogen deltager i et overleveringsmøde på skolen, når der vurderes et behov for dette.

Inddragelse af lokalsamfundet

Da vi er en udflytterbørnehave som i dagligdagen kører fra ydre Nørrebro til Stenløse har vi særligt fokus på at huske at gøre brug af byen tilbud. Vi har flere teaterture om året hvor børnene får mulighed for at opleve glæden ved en helhedsoplevelse i byen. Vi tager metro, går på række to og to og øver færdsel i trafikken, vi ser teater og spiser madpakker i byen. Vi besøger rådhuset og kanalerne i København. Vi går på tur til de omkringliggende biblioteker eller tage på hjemmebesøg hos nogle forældre og leger i deres gård. Derudover tager vi i Zoologisk have mindst én gang om året og vi har en gang imellem også samarbejde med designmuseet og Københavns museum hvor børnene får lov til at lave deres egne udstillinger enten i byen eller i børnehaven og afholder fernisering for forældre og søskende. Vi bruger også lokalområdet i Stenløse. Vi cykler til Buresø og bader om sommeren og vi går på tur til Bastrup sø for at fiske og undersøge dyrelivet i en sø. Vi bruger også naturcenter amagerfælled til læringsforløb såsom ”fuglesafari” eller tager på Storkesafari i Stenløse.

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

”Vi føler os privilegerede over at færdes i et miljø hvor fysisk og psykisk velvære flyder sammen med naturen og elementerne omkring os og vi tror på at det giver børnene de bedst mulige forudsætninger for at indgå i positive børnemiljøer”.

Vi er i Røde Rose 2 bevidste om hvor heldige vi er at kunne færdes i naturen og følge årstidernes skiften på nært hold. Vi er bevidste om at børnene hos os får mulighed for at blive en del af en helt speciel hverdag hvor deres sanser får lov til at udfolde sig og vi er bevidste om at ikke alle børnehaver har samme forudsætninger eller rammer som vi har. Disse rum og rammer og er dog ikke givet

på forhånd og det er skabt af engagerede forældre og pædagoger over 45 år. De æstetiske omgivelser som både inderummet og uderummet bærer præg af giver børnene en fornemmelse af engagement, velvilje, ro, fordybelse og kreativitet. Børnenes skabelyst bliver vækket og stimuleret lige så snart de træder ind i værkstedet eller sætter sig ved bordet i en af stuerne. Haven og inde arealerne forandres fra år til år og der er plads til at det enkelte barns interesser kan omforme det æstetiske udtryk i huset eller i haven. Børnene er meddeltagere i at forandre og ændre det præg vi hver dag sætter på hus og have.

De seks læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

En sund personlighedsudvikling er forudsætningen for at barnet kan indgå i fællesskaber med sin integritet i behold. Det er af afgørende betydning at barnet lærer sine følelsesmæssige reaktioner at kende og bliver i stand til at udtrykke sine behov med relevant respekt for andre individer og for fællesskabet.

Mål.

Børnene er i stand til at mærke sig selv - deres følelser og behov.

Børnene er i stand til at udtrykke deres følelser og behov.

Børnene opnår et godt selvværd.

Børnene opnår en selvtillid, der giver dem gennemslagskraft i sociale sammenhænge.

Børnene opnår indlevelsesevne, der gør dem i stand til at mærke andres grænser, være omsorgsfulde og tage hensyn til andre mennesker.

Succeskriterier.

Børnene viser hele deres følelsesregister.

Børnene henter hjælp hos de voksne, når de ikke magter en situation.

Børnene udtrykker følelser og behov overfor hinanden.

Barnet kan sætte sin egen grænse for, hvad det vil deltage i. Kan sige til og fra.

Børnene er initiativrige og deltager beredvilligt i leg og fælles projekter.

Børnene er anerkendende og empatiske overfor andre både børn og voksne.

Metoder.

Giver børnene rum og plads til at udtrykke sig. Anerkender barnets følelser. Dette gøres bl.a. ved at sætte ord på deres følelser. F.eks. ”Jeg kan se du er vred...” Vi hjælper barnet til at udtrykke sig, så det kan sætte ord på dets følelser, behov og handlinger. Til dette bruger vi forskellige udtryksformer såsom spejling, dialog, tegning, billeder og mime/minespil. Alle børn er ikke lige gode til at komme til orde og får derfor støtte af de voksne til dette. Fokuserer på barnets bestræbelser, frem for dets handlinger.

Lære hvert barns historie at kende, da det er afgørende for hvordan vi kan møde barnet. (Have øje for det enkelte barn/barnets perspektiv) Anerkende barnet for det det er (væren), ikke for det det gør (præstation). De voksne tilskynder børnene i forskellige sammenhænge til at komme med idéer og følger børnenes spor. Ved at de voksne er engagerede og går forrest smitter det ofte af på børnenes lyst til at være med. De voksne viser interesse for børnenes generelle liv. Hjælper barnet med at tolke andre børns reaktioner/intentioner. Dette gøres bl.a. ved spejling af børnenes kropssprog.

Udvikle værdisæt sammen med børnene om f.eks. hvad vil det sige at være en god kammerat, hvordan synes vi, det er rart at spise frokost sammen. I konflikter børnene imellem anviser pædagogerne andre muligheder og opfordrer i konkrete situationer de ældre børn til at hjælpe og trøste.

Social udvikling

I en moderne tidsalder, hvor børn såvel som voksne skal kunne begå sig på mange forskellige sociale arenaer, er erhvervelse af sociale kompetencer en absolut nødvendighed. Sociale kompetencer udvikles i samvær med andre og indebærer ud over evnen til handling også tilegnelse af fællesskabets normer. Børnehaven er et fællesskab, hvor børnene skal lære at fungere i de rammer, der er for det sociale liv mellem børn og voksne. Sociale kompetencer sigter således både mod deres forhold til fællesskabet og mod individuelle færdigheder. Børns sociale kompetence udvikles først og fremmest gennem leg og derfor er tid og rum til leg af central betydning.

Mål.

Børnene skal være i et børnehavemiljø, der giver gode betingelser for at opbygge venskaber.

Børnene skal føle ansvar over for fællesskabet.

Børnene skal være aktive medspillere i beslutningsprocesser og udvikling.

Succeskriterier.

Børnene indgår i legefællesskaber.

Børnene deltager gerne i forpligtelser.

Har ejerskab og ansvar for fælles faciliteter.

Børnene kommer med forslag og initiativer til aktiviteter.

Metoder.

Børnene deltager på skift i praktiske gøremål: dyrepasning, madlavning, borddækning, rydder op efter sig, tørrer borde af, er bålmester, tilberedning af bålmad, frugt og pasning og pleje af dyr. Børnene inddrages i at udarbejde et børneværdisæt, hvor vi sammen finder ud af hvilke (enkle) spilleregler vi skal have for fællesskabet børnene imellem.

Vi lytter til børnenes idéer, spørger ind til spæde forsøg på initiativ, følger op på børnenes spor.

Giver børnene mulighed for at vælge ud fra aktivitets-/lege-/turguide.

Giver børnene mulighed for at bestemme mad til fødselsdage.

Kommunikation og sprog

Sproget er vores unikke måde at udtrykke os på. Jo rigere vores sprog er, jo større mulighed har vi for at udtrykke os nuanceret og forståeligt. En stor del af vores udvikling foregår og fastholdes via sproget. Vores egen historie og vores fælles historie får liv via sproget. Vores liv i forskellige fællesskaber er dybt afhængigt af vores evne til at udtrykke os klart og varieret. Børn har sprog allerede når de bliver født – de udtrykker sig gennem deres kropssprog og mimik. Talesproget er en udvikelse af barnets mulighed for at gøre sig forståelig, for at beskrive dets indre billeder, for at forstå dets omverden og for at bearbejde oplevelser. Vi har i Røde Rose 2 valgt at sprogteste alle børn fra deres start i børnehave, da vi mener det giver os, det bedst mulig udgangspunkt til at støtte op om barnets sproglige udvikling.

Mål.

Børnene udvikler et nuanceret sprog

Børnene kan bruge sproget til kommunikation.

Børnene udvikler et sprog, der giver dem mulighed for at være en aktiv medspiller i fællesskabet.

De sprogdudfordrede børn udvikler et alderssvarende sprog.

Succeskriterier.

Børnene udvikler korrekt udtale.

Børnene udvikler et stort ordforråd

Børnene kender ordenes betydning og giver tingene præcise betegnelser.

Børnene bruger sproget i dagligdagen til dialog og konfliktløsning

Børnene bruger sproget aktivt til initiativer i dagligdagen.

Børnene udtrykker sig verbalt om oplevelser, følelser og behov.

Børnene deltager på lige fod i dialog og samspil.

Metoder.

Gentager børnenes sproglige forsøg. Laver mundmotoriske øvelser bl.a. gennem spil og lege. Børnene bruger kun sut ved sovning. Vi anerkender og understøtter børnenes intention. Vi synger, laver

rim/remser, højtlesning, fortæller historier og eventyr, spiller spil, digter historier sammen med børnene. Vi fjoller med sproget. Vi benytter mange lejligheder til dette. Den lille intime snak med det enkelte barn i bussen, ved bleskift, spisetid, hyggestund på legepladsen, under skovture cykelture osv. De voksne benævner tingene korrekt i alle daglige gøremål.

Samling under spisning: Her har børnene mulighed for at øve sig i at fortælle om egne oplevelser. Anerkendende dialog. De voksne støtter børnene i at sætte ord på begivenhederne og hjælper med at angive nye handlemuligheder. Vi laver dialogisk læsning til alle måltidsamlinger.

Dialog ved måltidet og i bussen. Giver sproglige redskaber ved at spørge ind til børnene. Støtter de stille og generte børn, der har svært ved at komme til orde. Når vi har haft særlige oplevelser, ture, teater mm, følger vi op på disse via dialog og fælles videreførelse som fremmer børnenes lyst til at sætte ord på deres oplevelser.

Krop, sanser og bevægelse

Vores pædagogiske arbejdsrammer rækker sig bredt i Røde Rose 2 og derfor ser vi at læringsmiljøet hos os er meget unikt. Vi har mulighed for at give børnene en bred vifte af måder, hvor vi som personale kan motivere børn til krop, sanser og bevægelse. Vi inviterer og motiverer vores børn gennem aktiviteter i mindre grupper om formiddagen, da vi ønsker at sikre os, at alle børn bliver set, hørt og forstået i deres sanselige oplevelser.

I huset har vi to grupperum som har mange funktioner. ”Det nye rum” bliver brugt til rytmik, musik, teater, sanserum og pudrum. Derudover har vi et akvarie med forskellige slags fisk, som børnene er med til at forme, holde, rense, kigge og fodre. Dertil bruger vi også ”Fri for mobberi” som et pædagogisk værktøj til at børnene bl.a. skal give og få massage af hinanden for at få en kropsbevidsthed og nærkontakt til hinanden.

”Stuen”, med brændeovn og sofakrog bliver brugt til de mere stille lege som puslespil, perler, male/tegne, bygge med klodser og lego, ridderborg, legekøkken og lege med biler. Vi bruger også de to grupperum til at spise i om vinteren når det er for koldt at sidde udenfor. Rumme er indrettet med en ”hjemlig” æstetik med kunst og natur der giver børnene ro. Grupperummene danner ramme for et længerevarende pædagogisk måltid hvor hvert barn kommer til orde i en fælles dialog. Vi taler ofte om formiddagens forløb og børnene får mulighed for at sætte ord på de sanselige oplevelser de har haft om formiddagen.

Haven i Røde Rose 2 er indrettet til at byde børnene til alle former for kropslig bevægelse og sanselige oplevelser. Der er kroge hvor børnene kan gå på opdagelse i naturen uden at føle sig ”overvåget” af de voksne. Vi har plantebede hvor børnene kan få jord under neglene og smage på urter og grøntsager. Vi har frugtbuske langs med hegnet hvor børnene får mulighed for at smage på sommerens søde bær og vi klatretræer og en bakke som børnene kan cykle og løbe nedad og om vinteren kælke og stå på ski nedad. I den frie leg kan børnene bl.a. klatre på piratskibet, grave i

sandkasse, gyng, cykle, lege gemme, kæle med vores kaniner, bygge med mælkekasser og begive sig ud på line en ad gangen på vores slackline, som er sat op mellem to træer. I det pædagogiske læringsrum ved ”grisseteltet” kan børnene komme i sløjdværksted, her kan de udfordre deres kreativitet og krop ved at bygge, save, snitte, hamre eller kløve brænde.

Børnene kan også bygge og forme i ler på værkstedet og vi har en lerovn hvori børnene kan få brændt deres figurer således at de kan glasere og male deres figurer. Vi ser leret som en helt unik mulighed for at børnene kan omforme deres sanselige oplevelser til et kreativt produkt. Til jul laver børnene juletræer og nisser i ler, men de kan også forme figurer fra deres fantasi eller en ynglings karakter fra et fjernsynsprogram de har set derhjemme.

Vi støtter op om cykling og cykelege i daginstitutionerne. Vi har igennem dansk cyklistforbund integreret cykling i det pædagogiske arbejde med udgangspunkt i dansk cyklistforbunds koncept Cykelleg. Vi har erfaringer med at børnene ved at indgå i cykelleg udvikler deres kropsforståelse og evner på en cykel. Derudover får børnene succesoplevelser som styrker deres selvværd og de får nemt ved at overføre deres cykelkunderskaber til brug i byen. Børnene kan i fællesskab med de voksne i børnehaven cykle i skoven på hovedstierne eller på mindre stier ved større sværhedsgrad. Her kan børnene øve sig i at køre nedad bakke, bremse, vente på tur, køre opad stejle stigninger og opdage glæden ved at cykle i en skov fremfor på en cykelsti.

Vores børnehavehus, Lerbakkehus, ligger op til skoven Ganløse Eget og det er kun et hegn som adskiller os. Skoven er for os i Røde Rose 2 et frirum for bevægelse og sanselige oplevelser. Her kan børnene gøre brug af alle sanser. De triller, kravler, klatrer, balancerer, står, går, løber og hopper. Her oplever de mudder, vandhuller og sumpområder, som en naturlig del af hverdagen. Børnenes smidighed og udholdenhed styrkes og børnene kreative sans bliver rigt stimuleret og udfordret. Her kan de opleve forskellen på en tætbevokset nåleskov eller en åben løvskov. I skoven laver vi bål. Her samler børnene selv brænde ind og vi laver forskellige slags mad over bål. I skoven finder vi svampe som vi dufter til og vi smager på løgkarse, brændenælder, skovsyre, spisekastanjer, bognødder og vilde æbler.

Natur, udeliv og science

”Natur og ude livet en del af vores DNA i Røde Rose 2.

Vi opfatter naturen og dens forskellighed i de fire årstider, som en naturlig del af børnehaven og børnenes udvikling.

Fysisk er der store og gode udfordringer ved skov, sø og have. De ”motoriske milepæle” som trille, kravle, klatre, balancere, stå, gå, løbe og hoppe er en naturlig del af hverdagen. Børnenes smidighed og udholdenhed styrkes og børnene kreative sans bliver rigt stimuleret og udfordret. Vores færden i og omkring sø, skov og have giver også anledning til mange fortællinger, historier, sagn og myter.

For os handler det om at give børnene nogle gode vaner og en kultur omkring det at færdes og gå på opdagelse i naturen. Vi vil gerne give børnene en glæde og tryghed ved at færdes ude i naturen. De skal lære årets gang fra at alt spirer - bliver grønt – visner og spirer på ny. Børnene skal opdage og forstå materialernes forskellige karakter og vi skal i fællesskab være undersøgende på hvorfor elementerne udfolder sig som de gør. Når vi har lavet et forløb i skoven om formiddagen kan vi bruge værkstedet til at være undersøgende. Vi kan undersøge en æggeskal som er faldet ned fra en rede under lup, eller kigge på uleglyp for at se hvad uglen mon har spist. Vi kan forme ler som vi har gravet op i skoven eller vi kan male med og på blade som vi har fundet på vores vej i skoven. Vi bruger naturens ressourcer til leg og fordybelse og som forrådsammer.

Vi vil øge børnenes opmærksomhed på vigtigheden af at passe på naturen, ikke at smide affald i naturen og samtidig samle det affald op som vi finder i skoven. Vi tilmelder os bl.a. hvert år affaldsindsamlingen hvor børn og voksne i børnehaven samler affald ind i skoven. På den måde mener vi at børnene udvikler en stor viden og ansvarlighed over for planter og dyr, fordi de oplever en naturlig sammenhæng i deres hverdag. Omgivelserne omkring os passer godt ind i vores ideologi om at

passer på og forstå naturen, leve økologisk og bæredygtigt. Omgivelserne giver os et smukt og anderledes rum at være i. Vi tror på, at det store himmelrum, lyset der skifter, duftene i skoven, årstidernes farver og dyrelivet omkring os, påvirker vores psyke positivt og giver børnene et solidt fundament til at udvikle deres nysgerrighed.

Da vores hus ligger i skovbrynet færdes vi ofte i skoven enten på gåben eller på tohjulede cykler. I skoven har vi vores kendemærker – myrestenen, røkkestenen, heksens gryde, granskoven, myretuen, bålpladsen, krokodilleåen, balancebommen, gravhøje, hulveje, - naturlegepladsen og lapland stedet hvor man kan gemme sig i grantræer og fange sig en dun pap, - Svanesøen og alle de hjemmebyggede huler. Vi lærer også børnene, hvad der er spiseligt og ikke spiseligt. Vi finder svampe, nye bøgblade, skovsyre, spisekastanjer, plukker frugter og bær, klatrer, bygger huler, plukker blomster og bestiger skrænter. Vi ser på fugle og lærer deres sang at kende. Vi finder dyr - frøer, tudser, snoge, stålorme, snegle, salamandere og mus. Vi samler materialer til leg og til at pynte til fest og fødselsdagsborde. I haven har vi masser af plads, klatre træer, balancebom, fodboldbane, gemmesteder, kælkebakke, hulen i blommetræet, sandkasse, legehuse, træstammen og gyngetræet.

”Fra jord til bord i Røde Rose 2”. I haven er der mange processer, der viser naturens kredsløb, og udvikler vores grundlæggende forståelse af sammenhænge. Vi lægger frø i jorden, det spirer, vi luger, vi høster, vi laver mad af høsten, vi graver muldjord op fra komposten og gøder bedene. Vi planter blomster til bierne så de har mad, og vi høster deres gode honning og spiser den. Vi ser også en læring ved at følge vores dyr. – Hønsene spiser vores madrester, de lægger æg, som vi kan samle og spise. Vi kan også ruge æggene ud, så der kommer kyllinger. Eller slagte en hane så vi kan undersøge hanes anatomi. Vi mener at børnene ved at have daglig kontakt med natur, dyr og planter udvikler en stor viden om ansvarlighed for faunaen omkring os.

Vi har to bi familier i bistader i baghaven bag vores kompost. Børnene bliver inddraget i hvorfor placeringen af bistaderne er central for deres trivsel og produktion af honning. Komposten giver bierne næring, varme og sur vand som de drikker. Børnene udvikler forståelse for hvordan bierne ved at bestøve havens frugttræer øger vores frugtproduktion. Vores gamle æbletræ giver så mange æbler at børnene kan være med til at lave frisk æblemost på vores æblemostpresser.

Da selve arbejdet nede ved bistadet kræver en større forståelse og respekt for bierne er det oftest de større børn i børnehaven, som deltager aktivt som bi-passere, de yngre børn observerer og får fortalt

fra de store børn hvordan processen ved at passe bierne hænger sammen. Højsæsonen for bierne foregår fra april til oktober. Men der er fortælling og læring via plancher og bi film gennem hele året. Børnene er med til at se til bierne en gang om ugen i højsæsonen i dragter (max 2-3 børn ad gangen) og ellers er de med til at rengøre tavlerne, slynge honning og gøre bierne klar til vinteren. De vil se og få forståelsen af hvordan en bi familie på 60-70.000 bier lever, laver honning og hvordan hierarkiet er bygget op.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kunst er en måde at forstå, formidle og bearbejde verden. Kunsten udfordrer ofte andre sanser end tale og ord. Børnene skal opleve andres kunst og selv udtrykke sig kunstnerisk og kreativt. Kultur er en måde at forstå et fællesskabs værdier og et udtryk for hvordan de udledes. Børnene skal præsenteres for den danske kultur og se den i forhold til andre kulturer. Børnene skaber selv kultur. De inspireres af det de tilbydes og udvikler selv deres egne udtryksformer.

Mål.

Børnene møder voksne, der formidler kultur. Børnene møder voksne, der støtter dem i at afprøve forskellige udtryksformer. Børnene har adgang til materialer, redskaber og moderne medier.

Succeskriterier.

Børnene deltager aktivt i arrangementer, fortæller om og bruger deres oplevelser.

Børnene har lyst til at eksperimentere med udtryksformer. Børnene bruger materialer og redskaber og beder om materialer til deres eksperimenter og idéer.

Metoder.

Vi opsøger teater, museer. Hører musik, tager til børnejazzfestival, læser bøger, fortæller eventyr. Jo flere sanser børnene kan tage i brug ved diverse arrangementer, jo større indtryk gør det. F.eks når der er arbejdende kustoder på museer.

Vi spiller varieret musik for børnene, så de stifter bekendtskab med forskellige genrer såsom pop, klassisk, jazz, opera, rap og musik fra forskellige lande/kulturer. Musik er ikke bare noget, der kører som baggrundsstøj, men noget der skærper børnenes opmærksomhed/nysgerrighed.

De voksne planlægger projekter, hvori der indgår forskellige udtryksformer og laver værksteds aktiviteter såsom:

Mad, træ, ler, male, musik, mime, sanglege, teater, og fotografering. De voksne skaber rammer, hvor redskaber og materialer er tilgængelige.

Specielt de yngste børn introduceres til, hvor materialer kan findes. Dette gør vi bl.a. ved selv at vise børnene, når de starter, hvor materialerne befinder sig eller bede de ældre børn om at hjælpe.

Evalueringskultur

Hvordan skaber vi en evalueringskultur, som udvikler og kvalificerer vores pædagogiske læringsmiljø?

Vi i Røde Rose 2 er konstruktiv kritisk overfor den praksis vi hver især og i fællesskab udøver. Dette medfører at der er plads til at stille sig undrende overfor hinanden og det skaber en faglig dialog til vores personalemøder. Ingen er perfekte og alle kan udvikle sig. Vi bruger personalemøder til at planlægge, tilrettelægge og evaluere på aktiviteter og pædagogfaglige tiltag som ændrer på dagens praksis. Vi inddrager også forældrene i aktiviteter og ændringer i praksis på forældremøder. Vi er omstillingsparate i vores professionelle virke og bruger evaluering til at ændre på rutiner og rytmer i huset alt efter hvilken børnegruppe vi har.

Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Vi bruger smitte model til planlægning, tilrettelæggelse og evaluering af pædagogiske aktiviteter og eller ændringer i praksis ud fra de til pædagogiske mål. Da vi er et mindre hus med få personale er det vigtigt at alle i personalegruppen er medbestemmende og har ejerskab over den daglige praksis og rutinerne i huset. Derfor er det vigtigt at vi bruger personalemøderne til at evaluere nye tiltag og ændringer i praksis således at rytmen i huset tilgodeser alle i personalegruppen. Dette vil medføre en sund evalueringskultur hvor der er plads til at stille sig undrende overfor nye tiltag og eller hinandens praksis. Målet med vores pædagogiske praksis er at skabe rum til at vi i dagligdagen kan gå fra en ad gangen for at dokumentere aktiviteter når de er friske i erindringen.

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Vi gennemgår løbende den styrkede læreplan og opdaterer afsnittene. Vores styrkede læreplan er et åbent dokument som gerne skulle ændre sig løbende alt efter børnegruppe, personalegruppe, nye tiltag og omgivelser. Vi gennemgår systematisk læreplanen hver andet år og nedskriver en evaluering af læreplanen som publiceres.